

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»

ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 3 «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

Ειδικός Στόχος 4ζ: «Προώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως των ευέλικτων ευκαιριών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης για όλους, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρηματικών και των ψηφιακών δεξιοτήτων, καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και των νέων απαιτήσεων για δεξιότητες με βάση τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διευκόλυνση των μεταβάσεων σταδιοδρομίας και προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας (ΕΚΤ+)»

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ & ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

**για δράσεις προώθησης της Διά Βίου Μάθησης και της Γενικής Εκπαίδευσης
Ενηλίκων**

(πλην Κρατικών Ενισχύσεων και Δράσεων Διά Βίου Μάθησης στην Ανώτατη Εκπαίδευση)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ.....	7
2.1 Μεθοδολογία αξιολόγησης πράξεων της Προτεραιότητας 3, Ειδικός Στόχος 4ζ, για δράσεις προώθησης της Διά Βίου Μάθησης και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (πλην ΚΕ και δράσεων ΔΒΜ στην Ανώτατη Εκπαίδευση)	7
2.2 Αξιολόγηση προτάσεων.....	9
2.3 Κριτήρια επιλογής πράξεων	11
2.3.1 ΣΤΑΔΙΟ Α' : Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης.....	11
2.3.2 ΣΤΑΔΙΟ Β' : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.....	13
3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	24

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρών οδηγός αποτελεί συμπληρωματικό κείμενο στο Εγχειρίδιο Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τη Λειτουργική Περιοχή Ι: «Επιλογή και έγκριση πράξεων» και αφορά στην αξιολόγηση των προτάσεων (πλην κρατικών ενισχύσεων και δράσεων Διά Βίου Μάθησης στην Ανώτατη Εκπαίδευση) που συγχρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα «ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ» με την υποστήριξη του Ταμείου ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της **Προτεραιότητας 3, Ειδικός Στόχος 4ζ για δράσεις προώθησης της Διά Βίου Μάθησης και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων**.

Βασικός σκοπός του οδηγού είναι η διασφάλιση της επιλογής των καλύτερων προτάσεων από άποψη ποιότητας και κόστους, που θα ολοκληρωθούν εγκαίρως σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά τους και θα έχουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στις προτεραιότητες και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του Προγράμματος, όπως ορίζονται/περιγράφονται στην εκάστοτε πρόσκληση.

Τα κριτήρια αξιολόγησης διαμορφώθηκαν έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη διαδικασία **είτε της άμεσης είτε της συγκριτικής αξιολόγησης** σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην **ενότητα 2.1** του παρόντος οδηγού.

Ενδεικτικοί τύποι παρεμβάσεων:

- Δράσεις προώθησης της Διά Βίου Μάθησης και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Οι εν λόγω παρεμβάσεις διέπονται ενδεικτικά από το ακόλουθο πλαίσιο:

- Το ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020) «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
- Το ν. 5082/2024 (ΦΕΚ 9/Α/19-01-2024) «Ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες επείγουσες διατάξεις», όπως ισχύει.
- Την υπ' αριθ. 82759/29-08-2022 (ΦΕΚ 4581/Β/30-08-2022) ΚΥΑ με θέμα «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε) καθώς και την υπ' αριθ. 90063/20-09-2022 (ΦΕΚ 4963/Β/22-09-2022) ΚΥΑ για την τροποποίηση αυτής.
- Το άρθρο 41 του ν. 5029/2023 (ΦΕΚ 55/Α/10-03-2023) «Φορείς και όργανα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 ν. 1566/1985».
- Το ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118/Α/24-05-2011) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ" και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
- Το π.δ. 105/2018 (ΦΕΚ 203/Α/05-12-2018) «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.)», όπως ισχύει.
- Το ν. 4415/2016 (ΦΕΚ 159/Α/06-09-2016) «Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (άρθρο 64), όπως ισχύει.
- Το ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/Α/15-02-2017) «Ρύθμιση θεμάτων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.

Δυνητικοί Δικαιούχοι των ως άνω παρεμβάσεων είναι οι θεσμικά αρμόδιοι δημόσιοι φορείς (σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα και το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, όπως Υπουργεία, Γενικές Γραμματείες, εποπτευόμενοι φορείς Υπουργείων).

Αναφορικά με την επιλογή των παρόχων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.), σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 3.2.2, της υπ' αριθ. 82759/29.08.2022 ΚΥΑ «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων/επιδοδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.)», όπως ισχύει, η επιλογή πραγματοποιείται με δύο τρόπους: είτε μέσω ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, βάσει των οριζόμενων στο ισχύον θεσμικό κανονιστικό πλαίσιο περί Δημοσίων Συμβάσεων, είτε μέσω κατάρτισης μητρώου δυνητικών παρόχων. Για να θεωρείται ένας πάροχος ως επιλέξιμος για την υλοποίηση προγραμμάτων Γ.Ε.Ε., πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Κ.Δ.Β.Μ. που τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα υποστήριξης των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Β.Δ.Μ του άρθρου 61 του ν. 4763/2020 (Α' 254).

Ο οδηγός αξιολόγησης προτάσεων συνοδεύεται από Παραρτήματα που αφορούν σε επιμέρους θέματα όπως:

Παράρτημα Ι: Οδηγίες για την εξειδίκευση του κριτηρίου «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».

Παράρτημα ΙΙ: Οδηγίες για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη.

Παράρτημα ΙΙΙ: «Υποστηρικτική λίστα στην αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και στην επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων».

1.1 Θεσμικό πλαίσιο που διέπει την επιλογή και έγκριση πράξεων

Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για τα ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, ΤΣ, ΤΔΜ, ΕΤΘΑΥ και δημοσιονομικών κανόνων

Οι αρμοδιότητες της ΔΑ όσον αφορά στην επιλογή και έγκριση πράξεων προβλέπονται στον καν. (ΕΕ) 2021/1060 ως ακολούθως:

Άρθρο 73 Επιλογή πράξεων από τη διαχειριστική αρχή

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του καν. 2021/1060 η ΔΑ καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και σε εμποδιζόμενα άτομα, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και την παρ. 1 του άρθρου 191 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο του κανονισμού, για την επιλογή των πράξεων η ΔΑ:

- α) εξασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις συμμορφώνονται με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τις σχετικές στρατηγικές στις οποίες βασίζεται το πρόγραμμα, και ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος·
- β) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου·
- γ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων·
- δ) επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα·
- ε) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω οδηγίας·
- στ) επαληθεύει ότι όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο·
- ζ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου και ότι εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης·
- η) διασφαλίζει ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- θ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επίτευξη των πράξεων·
- ι) διασφαλίζει την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών.

Άρθρο 63 Επιλεξιμότητα

Στο άρθρο 63 του καν. 2021/1060 ρυθμίζονται θέματα επιλεξιμότητας των δαπανών και συγκεκριμένα στην παρ. 6 προβλέπεται ότι οι πράξεις δεν επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί η πρόταση από το δικαιούχο (αίτηση χρηματοδότησης) βάσει του Προγράμματος, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 20 του κανονισμού για πράξεις που ανταποκρίνονται σε έκτακτες περιστάσεις. Επίσης, στην παρ. 9 του ίδιου άρθρου του κανονισμού ορίζεται ότι μια πράξη μπορεί να λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα Προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, οι δαπάνες που δηλώνονται σε μια αίτηση πληρωμής για ένα από τα Ταμεία δεν δηλώνονται για κανένα από τα παρακάτω:

- στήριξη από άλλο Ταμείο ή μέσο της Ένωσης
- στήριξη από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου Προγράμματος.

Νόμος ΕΣΠΑ 4914/2022 για τη διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027

Οι απαιτήσεις του καν. (ΕΕ) 2021/1060 έχουν ενσωματωθεί στον ν. 4914/2022 και συγκεκριμένα στο άρθρο 35 «Εξειδίκευση Προγράμματος», στο άρθρο 36 «Ένταξη πράξεων στα Προγράμματα», στο άρθρο 40 «Θέματα επιλεξιμότητας δαπανών στα Προγράμματα» και στο άρθρο 51 «Σύγκρουση συμφερόντων», όπου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στην επιλογή και έγκριση των πράξεων. Σημειώνεται ότι:

- ✓ Στο πλαίσιο της εξειδίκευσης του Προγράμματος, ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση για την εξειδίκευση των δράσεων αιτιολογεί ότι η δράση ή το έργο που προτείνεται συνάδει με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του σχετικού αναγκαίου πρόσφορου όρου.

Στην περίπτωση που ο αναγκαίος πρόσφορος όρος δεν εκπληρώνεται και ο φορέας πρότασης (της δράσης ή του έργου που προτείνεται για εξειδίκευση) είναι αρμόδιος για την εκπλήρωση του Α.Ο., τότε παραθέτει επίσης ενημέρωση και τεκμηρίωση πως οι προτεινόμενες δράσεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου. Στην περίπτωση που ο φορέας πρότασης δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του Α.Ο., για την ενημέρωση και τεκμηρίωση, ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ.

- ✓ Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, η ΔΑ λαμβάνει υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του. Τα σχετικά θεμελιώδη δικαιώματα που εξετάζονται είναι τα ακόλουθα: 8 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, 16 Επιχειρηματική ελευθερία, 21 Απαγόρευση διακρίσεων, 23 Ισότητα ανδρών και γυναικών, 26 Ένταξη ατόμων με αναπηρίες, 37 Προστασία του περιβάλλοντος, 41 Χρηστή διοίκηση, 42 Πρόσβαση στα έγγραφα και ανάλογα με τις προς αξιολόγηση προτάσεις: 16 Επιχειρηματική ελευθερία, 17 Ιδιοκτησία, 33 Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή, 36 Πρόσβαση στις υπηρεσίες οικονομικού ενδιαφέροντος, 38 Προστασία του καταναλωτή. Εφόσον, η ΔΑ έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε αρχή ή δικαίωμα του Χάρτη ανατρέχει σε «Υποστηρικτική Λίστα κατά την αξιολόγηση, και επαλήθευση των πράξεων βάσει του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων», η οποία δίνει κατευθυντήριες οδηγίες ως προς την τήρηση των αρχών και των δικαιωμάτων του Χάρτη, προκειμένου η ΔΑ να διαπιστώσει ως προς ποιο δικαίωμα δεν υπάρχει συμμόρφωση. Η ΔΑ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της πρότασης. Στην περίπτωση που η πρόταση δεν μπορεί να βελτιωθεί η ΔΑ απορρίπτει την πρόταση.

- ✓ Το πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης της σύγκρουσης συμφερόντων τίθεται από τον Καν. 2018/1046 (Δημοσιονομικός Κανονισμός) και τις «Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού». Με βάση το πλαίσιο αυτό, σύγκρουση συμφερόντων υφίσταται όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, που συμμετέχει στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιοδήποτε άλλο άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον Δημοσιονομικό Κανονισμό, απαγορεύεται σε κάθε πρόσωπο το οποίο εμπλέκεται στη διαδικασία της αξιολόγησης, να προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια από την οποία θα μπορούσε να προκύψει σύγκρουση των συμφερόντων του με τα συμφέροντα της Ένωσης. Λαμβάνει, επίσης, τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων στα καθήκοντα για τα οποία είναι αρμόδιο και για την αντιμετώπιση καταστάσεων που μπορεί αντικειμενικά να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφερόντων.

Το στέλεχος/ στελέχη της ΔΑ ή οι εξωτερικοί αξιολογητές, πριν διενεργήσουν την αξιολόγηση μιας υποβληθείσας πρότασης, οφείλουν να επιβεβαιώσουν σε σχετικό πεδίο στο ΟΠΣ ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της αξιολόγησης της εν λόγω πρότασης. Η επιβεβαίωση αυτή αποτελεί μέτρο πρόληψης σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων διαχείρισης των Προγραμμάτων.

2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Η διαδικασία για την επιλογή και έγκριση πράξεων περιγράφεται στη *Λειτουργική Περιοχή Ι* του Εγχειριδίου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

Βασικό στάδιο της διαδικασίας είναι η *αξιολόγηση* των προτάσεων που υποβάλλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι, κατόπιν πρόσκλησης που εκδίδει η ΔΑ. Η επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης, η προσαρμογή (προσθήκη, εξειδίκευση) των κριτηρίων επιλογής πράξεων καθώς και η βαρύτητα και η βαθμολόγηση αυτών, γίνεται από τη ΔΑ και δύναται να διαφοροποιηθεί / προσαρμοστεί ανάλογα με τις δράσεις και τους ειδικότερους στόχους των προσκλήσεων από την ίδια τη ΔΑ. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων και οι τυχόν τροποποιήσεις αυτών εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Σε κάθε περίπτωση η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων πρέπει να είναι διαφανή και σαφώς περιγεγραμμένα και να συνοδεύουν την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, ώστε να είναι εκ των προτέρων γνωστοί οι όροι και οι προϋποθέσεις αξιολόγησης των προτάσεων.

Τα εγκεκριμένα κριτήρια δεν μπορούν να τροποποιούνται κατά τη διαδικασία της επιλογής των πράξεων στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης.

2.1 Μεθοδολογία αξιολόγησης πράξεων της Προτεραιότητας 3, Ειδικός Στόχος 4Ζ, για δράσεις προώθησης της Διά Βίου Μάθησης και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (πλην ΚΕ και δράσεων ΔΒΜ στην Ανώτατη Εκπαίδευση)

Οι βασικές μεθοδολογίες αξιολόγησης είναι:

- **Άμεση Αξιολόγηση.** Εφόσον επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση, στην πρόσκληση ορίζεται η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων. Κάθε πρόταση που υποβάλλεται, αξιολογείται άμεσα χωρίς να απαιτείται να παρέλθει η προθεσμία υποβολής. Εφόσον η πρόταση ικανοποιεί τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόσκληση, προωθείται για ένταξη στο Πρόγραμμα. Η αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων συνεχίζεται, με τη σειρά της

ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής τους στο ΟΠΣ, μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης ή αξιολογηθεί ο συνολικός αριθμός των προτάσεων.

Στην περίπτωση εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού, η ΔΑ ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω του ιστότοπου του Προγράμματος.

- **Συγκριτική Αξιολόγηση.** Στη συγκριτική αξιολόγηση ορίζεται στην πρόσκληση η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθούν οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων. Η έναρξη της αξιολόγησης των προτάσεων ξεκινά μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται, προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Η/Οι πρόταση/εις που επιλέγεται/ονται για χρηματοδότηση (μία σε περίπτωση που προκρίνεται η πιο κατάλληλη ή περισσότερες μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης, ανάλογα με τη φύση των πράξεων και σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική πρόσκληση) είναι εκείνη/ες με την/τις υψηλότερη/ες βαθμολογία/ες. Στην περίπτωση ένταξης περισσότερων της μίας προτάσεων, σημειώνεται ότι εάν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της πρόσκλησης, είτε πριν είτε μετά την αξιολόγηση της πρότασης, δεν επαρκεί για την υλοποίηση της πράξης, η πρόταση απορρίπτεται στο σύνολό της.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ προτάσεων, προηγείται η πρόταση που θα συγκεντρώνει την υψηλότερη συνολική βαθμολογία στην ομάδα κριτηρίων σκοπιμότητας. Σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας, εξετάζονται κατά προτεραιότητα:

- οι επί μέρους βαθμοί των κριτηρίων σκοπιμότητας σε φθίνουσα σειρά, όπως καθορίζεται με βάση το συντελεστή στάθμισής τους
- η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων πληρότητας περιεχομένου της πρότασης
- οι επί μέρους βαθμοί των κριτηρίων πληρότητας περιεχομένου της πρότασης σε φθίνουσα σειρά, όπως καθορίζεται με βάση το συντελεστή στάθμισής τους
- η βαθμολογία του κριτηρίου ωριμότητας

Επιλογή μεθοδολογίας αξιολόγησης

Η ΔΑ επιλέγει τη μεθοδολογία αξιολόγησης ανά Πρόσκληση.

Κατά κανόνα η άμεση αξιολόγηση είναι ταχύτερη κατά τη διεκπεραίωσή της και επιτρέπει στους δυνητικούς δικαιούχους που διαθέτουν ετοιμότητα υποβολής προτάσεων (και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις της πρόσκλησης) να χρηματοδοτηθούν χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, αφού κάθε πρόταση αξιολογείται με τη σειρά υποβολής της.

Η συγκριτική αξιολόγηση, παρά το γεγονός ότι κατά κανόνα είναι περισσότερο χρονοβόρα διαδικασία, καθώς προϋποθέτει να έχει υποβληθεί το σύνολο των προτάσεων για να αρχίσει η αξιολόγησή τους, πλεονεκτεί στην τεκμηρίωση της επιλογής των πλέον κατάλληλων πράξεων, αφού κάθε πρόταση συνοδεύεται από αναλυτική κλιμακούμενη βαθμολόγηση των κριτηρίων, βάσει της οποίας επιλέγονται τελικά οι προτάσεις με τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία.

Για την επιλογή της καταλληλότερης μεθοδολογίας αξιολόγησης, ώστε να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, συνεκτιμώνται συνδυαστικά παράμετροι που συσχετίζονται με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των δράσεων που συμπεριλαμβάνονται σε κάθε πρόσκληση. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- το πλήθος και οι αρμοδιότητες των δυνητικών δικαιούχων

Στην περίπτωση που η πρόσκληση απευθύνεται σε συγκεκριμένο δυνητικό δικαιούχο (π.χ. λόγω θεσμικής αποκλειστικής αρμοδιότητας) είναι προφανές ότι θα επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση. Αντιθέτως, για προσκλήσεις που απευθύνονται σε πολλούς δυνητικούς δικαιούχους που διεκδικούν «ανταγωνιστικά» τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, κατά κανόνα επιλέγεται η συγκριτική αξιολόγηση.

- το φυσικό αντικείμενο των πράξεων

Η συγκριτική αξιολόγηση ενδείκνυται κατεξοχήν σε περιπτώσεις ομοειδών πράξεων με κοινά χαρακτηριστικά όσον αφορά το φυσικό τους αντικείμενο, για τις οποίες η σύγκριση είναι ευχερέστερη (π.χ. σε κατηγορίες πράξεων όπως είναι τα ερευνητικά προγράμματα, η συγκριτική αξιολόγηση πλεονεκτεί έναντι της άμεσης). Η άμεση αξιολόγηση είναι προσφορότερη για πράξεις, η υλοποίηση των οποίων είναι επιβεβλημένη από ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας σε επίπεδο ΕΕ, και περιγράφονται με σαφήνεια στην πρόσκληση.

- το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη)

Εφόσον οι πόροι που θα διατεθούν μέσω της πρόσκλησης εκτιμάται ότι επαρκούν για τη χρηματοδότηση των προτάσεων που τελικά θα υποβληθούν (π.χ. πράξεις για τις οποίες είναι γνωστές στη ΔΑ οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν) κατά κανόνα επιλέγεται η άμεση αξιολόγηση, εφόσον άλλοι παράγοντες δεν συνηγορούν για το αντίθετο. Αντίθετα, αν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν μπορεί να καλύψει το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών, είναι σκόπιμη η επιλογή της συγκριτικής αξιολόγησης.

- Τμηματοποιημένα (phased) έργα καθώς και έργα των οποίων η υλοποίηση έχει ήδη ξεκινήσει στο ΕΣΠΑ 2014-2020 (για τα εν λόγω έργα επιλέγεται αποκλειστικά η άμεση αξιολόγηση).

Για τις τμηματοποιημένες πράξεις εφαρμόζονται οι όροι του άρθρου 118 του καν. 2021/1060. Ωστόσο με τον καν. 2022/2039 «για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 σχετικά με πρόσθετη ευελιξία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας FAST (ευέλικτη βοήθεια για εδάφη) — CARE», μία πράξη με συνολικό κόστος που υπερβαίνει το ποσό των 1.000.000 ευρώ, η οποία επιλέχθηκε για στήριξη και άρχισε πριν από τις 29 Ιουνίου 2022, μπορεί να ενταχθεί κατά παρέκκλιση του άρθρου 73, παράγραφοι 1 και 2 του καν. 2021/1060, εφόσον πληρούνται και οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η πράξη περιλαμβάνει δύο στάδια που είναι αναγνωρίσιμα από οικονομική άποψη και διαθέτουν χωριστές διαδρομές ελέγχου

β) η πράξη εμπίπτει σε δράσεις που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο σχετικού ειδικού στόχου και αποδίδεται σε τύπο παρέμβασης σύμφωνα με το παράρτημα Ι' του καν. 2021/1060, όπως αυτό διαμορφώθηκε με τον καν. 2022/2039 σχετικά με πρόσθετη ευελιξία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας FAST (ευέλικτη βοήθεια για εδάφη) — CARE

γ) οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε μια αίτηση πληρωμής σε σχέση με το πρώτο στάδιο, δεν περιλαμβάνονται σε καμία αίτηση πληρωμής σε σχέση με το δεύτερο στάδιο.

δ) το κράτος μέλος δεσμεύεται να ολοκληρώσει κατά την περίοδο προγραμματισμού και να καταστήσει επιχειρησιακό το δεύτερο και τελικό στάδιο στην τελική έκθεση υλοποίησης, που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 141 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

- Έργα στρατηγικής σημασίας

Για τα έργα στρατηγικής σημασίας επιλέγεται αποκλειστικά η άμεση αξιολόγηση.

2.2 Αξιολόγηση προτάσεων

Σύμφωνα με τη διαδικασία ΔΙ_2: Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις πλην ΚΕ), του ΣΔΕ οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ. Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣ) ένας **αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης**, προκειμένου να επιτραπεί ή όχι η υποβολή της, με τον οποίο επιβεβαιώνεται ότι:

- Η **ημερομηνία υποβολής της πρότασης** είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση.
- Ο **αιτούμενος προϋπολογισμός** της πρότασης είναι εντός ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση.
- Το τεχνικό δελτίο είναι **πλήρως συμπληρωμένο**.
- Η **περίοδος υλοποίησης** της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αυτή ορίζεται στην πρόσκληση.
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη **μη ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης πράξης** (σύμφωνα με την παρ. 6, άρθρο 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη **βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση** (σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρο 66 του καν. 2021/1060), ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας (σύμφωνα με το στοιχείο α), παρ. 1, άρθρο 65 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- Έχει συμπληρωθεί **το πεδίο που αφορά στη διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης** της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή μέσω της Ένωσης ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (σύμφωνα με την παρ. 9, του άρθρου 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).

Στη συνέχεια και εφόσον έχουν διασφαλιστεί οι παραπάνω προϋποθέσεις, η αξιολόγηση των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α' : Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β' : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τα αρμόδια στελέχη της ΔΑ ή/και από εξωτερικούς αξιολογητές με απόφαση της ΔΑ, για τους οποίους διασφαλίζεται ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων.

Η αξιολόγηση των προτάσεων, στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης, θα πρέπει να ολοκληρώνεται κατά κανόνα εντός σαράντα (40) ημερών από την ημερομηνία υποβολής στη ΔΑ της σχετικής πρότασης. Στην περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης, η αξιολόγηση των προτάσεων θα πρέπει να ολοκληρώνεται στις ενενήντα (90) μέρες μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων. Οι προθεσμίες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται και να προσαυξάνονται σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σύνθετων προτάσεων ή όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός προτάσεων που υποβάλλονται στο ίδιο χρονικό διάστημα ή καθυστερήσεις που δεν οφείλονται στη ΔΑ. Επίσης, το χρονικό διάστημα από την ενημέρωση του δυνητικού δικαιούχου μέχρι την αποστολή από αυτόν των συμπληρωματικών στοιχείων/διευκρινίσεων δεν προσμετράται στην προθεσμία που έχει η ΔΑ στη διάθεσή της για να ολοκληρώσει την αξιολόγηση.

Σημειώνεται ότι κατά τη διενέργεια τόσο της άμεσης όσο και της συγκριτικής αξιολόγησης, η ΔΑ δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία ή/και διευκρινίσεις και στα δύο Στάδια Αξιολόγησης.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και **εκδόθηκαν πριν την υποβολή της πρότασης**. Διευκρινίσεις είναι τα στοιχεία που ζητούνται από τον/τους αξιολογητή/τες με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της πρότασης.

Ειδικά για την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, η ΔΑ ενημερώνει εγγράφως το δυνητικό δικαιούχο. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αποστέλλει τα αιτηθέντα συμπληρωματικά στοιχεία

εντός συγκεκριμένης προθεσμίας που τίθεται από τη ΔΑ (η προθεσμία κατά κανόνα είναι ολιγοήμερη, δεδομένου ότι αφορούν στοιχεία που εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθησαν στην υποβληθείσα πρόταση).

Εφόσον τα συμπληρωματικά στοιχεία δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα η πρόταση απορρίπτεται. Στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης, η πρόταση αξιολογείται με βάση την ημερομηνία παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων.

Διευκρινίζεται ότι, κατά την άμεση αξιολόγηση το αίτημα για υποβολή διευκρινίσεων δεν επηρεάζει τη σειρά με την οποία αξιολογείται η πρόταση. Επιπλέον, η μη υποβολή των αιτούμενων διευκρινίσεων από την πλευρά του δυνητικού δικαιούχου δεν αποτελεί αποκλειστικό λόγο απόρριψης της πρότασης αλλά, ανάλογα με τη φύση της διευκρίνισης, δύναται να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της πρότασης (π.χ. στη βαθμολόγηση της 1^{ης} ομάδας κριτηρίων που αφορούν την πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης).

Η επικοινωνία με το δυνητικό δικαιούχο για τα παραπάνω θέματα (συμπληρωματικά στοιχεία, διευκρινίσεις) πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣ.

Τα αποτελέσματα του κάθε σταδίου της αξιολόγησης και η σχετική τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων του ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας και της αξιολόγησης της πρότασης ανά κριτήριο/ ομάδα κριτηρίων καταγράφονται αναλυτικά σε *Λίστα Ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης* και στο *Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης*, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής πράξεων.

Στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης κάθε πρόταση αξιολογείται αυτοτελώς, με σειρά προτεραιότητας η οποία καθορίζεται από την ημερομηνία και ώρα της ηλεκτρονικής υποβολής της στο ΟΠΣ, ως προς τη συμμόρφωσή της ανά κριτήριο/ ομάδα κριτηρίων επιλογής πράξεων.

Στην περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης η αξιολόγηση των προτάσεων από τη ΔΑ αρχίζει μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων (όπως ορίζεται στην εκάστοτε πρόσκληση) και οι προτάσεις αξιολογούνται ως προς τη συμμόρφωσή τους ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων επιλογής πράξεων και κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά με βάση τη βαθμολογία τους.

2.3 Κριτήρια επιλογής πράξεων

2.3.1 ΣΤΑΔΙΟ Α' : Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης

Το Στάδιο Α' έχει στόχο να διασφαλίσει, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της αξιολόγησης (συγκριτική ή άμεση), τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Κατά το Στάδιο Α' εξετάζεται η πληρότητα της πρότασης ως προς τα επιμέρους κριτήρια όπως έχουν εγκριθεί από την οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης. Ειδικότερα εξετάζεται:

1. Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις **κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων** που ορίζονται στην πρόσκληση.
2. Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει τη θεσμική **αρμοδιότητα υλοποίησης - εκτέλεσης** της πράξης. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως θεσμικό πλαίσιο, κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά και κανονισμοί φορέων κ.λπ. που η ΔΑ δύναται να αναζητήσει και από την καρτέλα του δυνητικού δικαιούχου στο ΟΠΣ.
3. Εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις έχει τη σχετική αρμοδιότητα. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης, όπως κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κ.λπ. που η ΔΑ αναζητάει από το ΟΠΣ. Εάν ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης δεν ταυτίζεται με το

δυνητικό δικαιούχο της πράξης και τα στοιχεία αυτά δεν υπάρχουν στο ΟΠΣ, τότε υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της πρότασης.

4. Η **τυπική πληρότητα** της υποβαλλόμενης πρότασης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (π.χ. μελέτες, διοικητικές πράξεις, τυποποιημένα έντυπα, κ.λπ.) σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση.
5. Εάν η πράξη εμπίπτει στο **στόχο πολιτικής, στην προτεραιότητα, στους ειδικούς στόχους, στα πεδία παρέμβασης**, καθώς και στους τύπους των δράσεων και στους όρους της εκάστοτε πρόσκλησης.
6. Εξετάζεται εάν οι πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν **στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα προγραμματισμού** που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου. Στην περίπτωση που ο αναγκαίος πρόσφορος όρος δεν εκπληρώνεται και ο φορέας πρότασης (της δράσης ή του έργου που προτάθηκε για εξειδίκευση) είναι αρμόδιος για την εκπλήρωση του Α.Ο., τότε παραθέτει επίσης ενημέρωση και τεκμηρίωση πως οι προτεινόμενες πράξεις του δυνητικού δικαιούχου είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο (Νόμους, Υπ. Αποφάσεις, συστήματα) που η χώρα επεξεργάζεται με στόχο την πλήρωση ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου. Στην περίπτωση που ο φορέας πρότασης (της δράσης ή του έργου που προτάθηκε για εξειδίκευση) δεν είναι και ο αρμόδιος φορέας για την εκπλήρωση του Α.Ο., τότε ο φορέας πρότασης θα συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑΕ για την ενημέρωση και τεκμηρίωση ότι οι προτεινόμενες πράξεις είναι συνεπείς με τις υπό διαμόρφωση στρατηγικές και το συναφές πλαίσιο.
7. Εάν υποβάλλονται **αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων** του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

➤ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ Α' :

Για τα παραπάνω κριτήρια του Σταδίου Α' (με εξαίρεση τα υπ' αριθμ. 3 και 7 σημεία, τα οποία ενδέχεται να μην απαιτούνται), η θετική τους αξιολόγηση (ΝΑΙ) αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει το Στάδιο Β' της αξιολόγησης των προτάσεων. Διαφορετικά, η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δυνητικός δικαιούχος.

Ειδικότερα, ανάλογα με το αποτέλεσμα της εξέτασης του Σταδίου Α', η ΔΑ είτε προχωρά στην περαιτέρω αξιολόγηση της πρότασης (Στάδιο Β'), είτε η πρόταση απορρίπτεται. Στην περίπτωση απόρριψης, η ΔΑ συντάσσει το έντυπο *Ε.Ι.2_2 Απόφαση Απόρριψης Πρότασης*, στο οποίο τεκμηριώνονται πλήρως οι λόγοι της απόρριψης. Ο προϊστάμενος της ΔΑ εισηγείται την *Απόφαση Απόρριψης Πρότασης* και το αρμόδιο όργανο¹ που εποπτεύει άμεσα την οικεία Διαχειριστική Αρχή την εκδίδει. Ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται για την *Απόφαση Απόρριψης Πρότασης* εγγράφως ή ηλεκτρονικά ή με κάθε οποιοδήποτε άλλο μέσο το οποίο καθιστά εφικτό τον ακριβή προσδιορισμό της ημέρας και ώρας κοινοποίησής της (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ΟΠΣ, ή άλλο κατάλληλο μέσο). Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 110565/17-11-2022 Υ.Α. «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)».

¹ Ως αρμόδιο όργανο νοείται ο/η Γενικός/ή, Ειδικός/ή Γραμματέας, Υπουργός, Διοικητής/τρια (για τομεακά Προγράμματα) ή ο/η Περιφερειάρχης (για Περιφερειακά Προγράμματα) ο/η οποίος/α προϊστάται της ΔΑ.

2.3.2 ΣΤΑΔΙΟ Β' : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Κατά το Στάδιο Β' διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής πράξεων, τα οποία διακρίνονται σε **τέσσερις βασικές ομάδες**, ως ακολούθως:

1^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Πληρότητα περιεχομένου της πρότασης (συντελεστής στάθμισης 40%)

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

■ **Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικειμένου της πράξης (συντελεστής στάθμισης 10%).** Η πράξη εξετάζεται ως προς:

- α) τα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά της,
- β) τον τρόπο υλοποίησης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης με αναφορά σε όλα τα επιμέρους υποέργα αυτής, απαιτούμενες ενέργειες/εργασίες που συνάδουν με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και κρίνονται απαραίτητες για την υλοποίησή της, χρονική αλληλουχία ενεργειών, καταλληλότητα δράσεων προβολής και επικοινωνίας ανάλογης έκτασης με την πράξη, σχεδιασμός/εργαλεία/διαδικασίες για την επιτάχυνση ή/και την απλούστευση των ενεργειών διαχείρισης),
- γ) την αποτύπωση των παραδοτέων της πράξης,
- δ) την αξιοποίηση στοιχείων για την ποιοτική αναβάθμιση των δράσεων καθώς και την ύπαρξη μηχανισμού ελέγχου για τη διασφάλιση της ποιότητας. Ειδικότερα, εξετάζεται εάν:
 - κατά το στάδιο σχεδιασμού της υποβληθείσας πρότασης, έχουν ληφθεί υπόψη στοιχεία (προτάσεις και συμπεράσματα υφιστάμενων μελετών/αξιολογήσεων, ευρήματα/πορίσματα παρατηρητηρίων, καλές πρακτικές, κ.ά. σε περιφερειακό, εθνικό ή/και διεθνές επίπεδο) με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας των προτεινόμενων δράσεων.
 - κατά την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται διαδικασίες ελέγχου για τη διασφάλιση της ποιότητας των προτεινόμενων δράσεων.

➡ **Το κριτήριο βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

■ **Συνάφεια της πράξης με τις εγκεκριμένες Στρατηγικές, το θεσμικό πλαίσιο και τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας ή/και άλλα μέτρα που έχουν εκπονηθεί για την εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου/των Αναγκαίων Όρων.** Ειδικότερα, εξετάζονται:

(α) η συνάφεια της πράξης με το πλαίσιο του Αναγκαίου Όρου 4.3 «Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα», όπως έχει εγκριθεί και ιδίως με το Στρατηγικό Σχέδιο Πολιτικής για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Διά Βίου Μάθηση και Νεολαία (Ε.Ε.Κ., Δ.Β.Μ. και Ν.) 2022-2024 ή όπως ισχύει, και τους Στρατηγικούς Στόχους (ΣΣ) 1-6 (ανάπτυξη και ενδυνάμωση της Δ.Β.Μ. με έμφαση στην ποιότητα των παρεχόμενων προγραμμάτων, ενίσχυση της εξωστρέφειας, της συνεργασίας και της κινητικότητας, ισότιμη πρόσβαση στη Δ.Β.Μ. με έμφαση στις ευάλωτες ομάδες και τον πληθυσμό χαμηλών προσόντων, προώθηση ψηφιακού μετασχηματισμού, αναβάθμιση των υποδομών και του εξοπλισμού των Εκπαιδευτικών Μονάδων, ανάπτυξη αξιόπιστου και σύγχρονου συστήματος διακυβέρνησης της Δ.Β.Μ.) καθώς και ευρύτερα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την Ε.Ε.Κ. - Δ.Β.Μ., όπως ισχύει και ειδικότερα:

1. Το Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020) «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.

2. Το Ν. 5082/2024 (ΦΕΚ 9/Α/19-01-2024) «Ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες επείγουσες διατάξεις», όπως ισχύει.

3. Την υπ' αριθ. 82759/29-08-2022 (ΦΕΚ 4581/Β/30-08-2022) ΚΥΑ με θέμα «Σύστημα Σχεδιασμού και Διαχείρισης της υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων / επιδοτούμενων προγραμμάτων μη τυπικής μάθησης, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε).» καθώς και την υπ' αριθ. 90063/20-09-2022 (ΦΕΚ 4963/Β/22-09-2022) ΚΥΑ για την τροποποίηση αυτής.

(β) Εάν, για την επιλογή θεματικών αντικειμένων των προγραμμάτων της Διά Βίου Μάθησης (Δ.Β.Μ.) - Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Ε.Ε.), **ο δυνητικός Δικαιούχος**, σύμφωνα με την παρ. 3.1.2 «Επιλογή Θεματικών Αντικειμένων προγραμμάτων Γ.Ε.Ε.» της ως άνω ΚΥΑ:

«Η επιλογή των θεματικών αντικειμένων των προγραμμάτων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων προκύπτει κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας του ΥΠΑΙΘ ή έγκρισης από την ίδια τεκμηριωμένου αιτήματος εκ μέρους του Δικαιούχου για την ανάγκη υλοποίησης θεματικών αντικειμένων. Η Γενική Γραμματεία κατά την έγκριση των θεματικών αντικειμένων τεκμηριώνει την απόφασή της με συγκεκριμένους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας. Η Διαχειριστική Αρχή κατά την αξιολόγηση της πρότασης ελέγχει την απόφαση έγκρισης των θεματικών αντικειμένων και την πληρότητα της τεκμηρίωσης καθώς και τη συνάφειά τους με τους στόχους του οικείου Προγράμματος»,

παραθέτει Απόφαση έγκρισης από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης του ΥΠΑΙΘΑ, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, με σαφή τεκμηρίωση για την ανάγκη υλοποίησής τους (σύνδεση των προτεινόμενων δράσεων με συγκεκριμένους στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας). Στην Απόφαση θα πρέπει να υπάρχει αναφορά στις τυχόν εκροές/αποτελέσματα/μελέτες του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας (ΜΔΑΑΕ) καθώς και άλλων πηγών σε εθνικό, τομεακό και περιφερειακό επίπεδο (γνωμοδοτήσεις / ετήσιες εκθέσεις του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ. ή άλλων αρμόδιων φορέων), με σκοπό τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων, ενταγμένων στη συνολική στρατηγική για την αναβάθμιση των προσόντων σύμφωνα με τις αρχές διακυβέρνησης του συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και διά βίου μάθησης, προκειμένου να αναδειχθούν ή/και να επιβεβαιωθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες ως προς την ενίσχυση των δεξιοτήτων των ωφελούμενων με στόχο την καλλιέργεια και την ανάπτυξη των βασικών ικανοτήτων διά βίου μάθησης και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 1.5 του ΠΑΔΚΣ για ψηφιακές δράσεις Γ.Ε.Ε./Δ.Β.Μ., ο συντονισμός θα πραγματοποιείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης / Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

Επισημαίνεται ότι για τα προγράμματα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο οριζόντιων Ευρωπαϊκών Πολιτικών, όπως πράσινη και ψηφιακή μετάβαση (EU Green Deal & EU Digital strategy), δεν απαιτούνται επιπλέον στοιχεία τεκμηρίωσης.

(γ) εάν ο δυνητικός δικαιούχος παραθέτει πιστοποιήσεις και τεκμηριώσεις, από τις οποίες προκύπτουν ότι τα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ+ Εκπαιδευτικά Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης που παρέχονται μέσω των ΚΔΒΜ (φορείς παροχής υπηρεσιών, στο πλαίσιο της μη τυπικής διά βίου μάθησης ενηλίκων, δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ.1.4.2 του εγκεκριμένου ΠΑΔΚΣ 2021-2027, με την – επίσης κατά το θεσμικό πλαίσιο – αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την τεκμηρίωση της συγχρηματοδότησης επιδομάτων των ωφελούμενων ή σχετικών bonus-αμοιβών των παρόχων.

(δ) ο δυνητικός Δικαιούχος δεσμεύεται να εξασφαλίζει άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση και πρόσβαση όλων των ενδιαφερόμενων για δράσεις δεξιοτήτων, μέσω τροφοδότησης και ανάρτησής τους στην Ψηφιακή Πύλη για τις Δεξιότητες, στον ηλεκτρονικό ιστότοπο skills.gov.gr (Ν. 4921/2022) ή σε άλλη αντίστοιχη ιστοσελίδα/πλατφόρμα/μηχανή αναζήτησης του ΕΣΠΑ ή όπως προσδιορισθεί σε νεότερο θεσμικό πλαίσιο/οδηγίες. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι, βάσει του άρθρου 59 του Ν. 4763/2020, τα πιστοποιημένα προγράμματα των ΚΔΒΜ, αναρτώνται στις ιστοσελίδες του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και του κατά περίπτωση δικαιούχου.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι). Σημειώνεται ότι δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη, η οποία συμβάλλει αρνητικά στο κριτήριο. Η τιμή ΝΑΙ δύναται να δοθεί υπό προϋποθέσεις ή αναπροσαρμογές της προτεινόμενης Πράξης, που αποφασίζει η Διαχειριστική Αρχή.**

■ **Συμβολή της προτεινόμενης πράξης στους στόχους της διά βίου μάθησης και της κοινωνικής συνοχής (συντελεστής στάθμισης 15%).** Ειδικότερα, εξετάζεται εάν:

- Ο δυνητικός Δικαιούχος περιγράφει με ποιο τρόπο η προτεινόμενη πράξη αναμένεται να συμβάλλει στην άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων.
- Η προτεινόμενη εκπαίδευση μπορεί να παρακινήσει τον ευρύ πληθυσμό ή τη συγκεκριμένη ομάδα-στόχο στην οποία απευθύνεται ώστε να συμμετάσχει.
- Η προστιθέμενη γνώση της συγκεκριμένης εκπαίδευσης λειτουργεί υποστηρικτικά στην προσωπική ανάπτυξη των συμμετεχόντων (ήτοι εάν επιτυγχάνεται η αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους ή/και η επανειδίκευσή τους).
- Η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει στην ενδυνάμωση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη.

➡ **Το κριτήριο βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

■ **Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού (συντελεστής στάθμισης 12%).** Εξετάζεται ο προϋπολογισμός της πράξης σε σχέση με το προτεινόμενο για συγχρηματοδότηση φυσικό της αντικείμενο.

Ενδεικτικά στοιχεία που αξιολογούνται είναι:

Α. Η **πληρότητα** του προτεινόμενου **προϋπολογισμού**. Εξετάζεται εάν η πρόταση περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου/ παραδοτέων, καθώς και αν συμμορφώνεται με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας και τους τυχόν ειδικότερους όρους της

πρόσκλησης, ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η επαρκής χρηματοδότηση του επιδιωκόμενου λειτουργικού αποτελέσματος της πράξης αλλά και να αποφεύγονται μη αναγκαία ή μη επιλέξιμα κόστη, εφόσον αυτά δεν καλύπτονται από εθνικούς ή άλλους πόρους.

Ειδικότερα, για τα έργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα εξετάζεται εάν: (i) οι κατηγορίες δαπανών που δηλώνονται στο επισυναπτόμενο με την πρόταση σχέδιο υλοποίησης με ίδια μέσα συνάδουν με το φυσικό αντικείμενο, τα πακέτα εργασίας και τα παραδοτέα/εκροές/αποτελέσματα, καθώς και τις δραστηριότητες/ενέργειες που η υλοποίησή τους είναι απαραίτητη για την επίτευξη του παραδοτέου/ων (ή εκροών/αποτελέσματος) και (ii) ορθά κατανέμονται οι κατηγορίες δαπανών στις επί μέρους εργασίες και πακέτα εργασίας βάσει των προτεινόμενων μεγεθών (π.χ. ανθρωποχρόνος, άτομα, πλήθος μετακινήσεων κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι η πληρότητα του προϋπολογισμού δραστηριοτήτων ή ενεργειών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν με τη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους θεωρείται ότι εξασφαλίζεται, χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση από τη ΔΑ κατά το στάδιο αυτό, εφόσον οι επιλογές αυτές προβλέπονται στην πρόσκληση για υποβολή προτάσεων και η επιλογή απλοποιημένου κόστους καλύπτει το σύνολο των αναγκαίων κατηγοριών δαπανών για την υλοποίηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων/ενεργειών, στις οποίες θα εφαρμοστεί το απλοποιημένο κόστος.

Β. Το εύλογο του κόστους της προτεινόμενης πράξης. Εξετάζεται κατά πόσο η κοστολόγηση της προτεινόμενης πράξης είναι εύλογη. Πιο συγκεκριμένα:

1. Δημόσιες συμβάσεις

1α. Προμήθειες

Το εύλογο του προϋπολογισμού για προμήθειες μπορεί να βασισθεί ενδεικτικά:

- στο πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης,
- σε έρευνα αγοράς συμπεριλαμβανομένης της αναζήτησης και διασταύρωσης τιμών από επίσημους προμηθευτές ή μέσω του διαδικτύου, ή/και
- σε μη δεσμευτικές προσφορές (π.χ. τουλάχιστον δύο προσφορές από δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές) που δύναται να ζητηθούν από τον δυνητικό δικαιούχο.

1β. Υπηρεσίες

Το εύλογο του προϋπολογισμού για υπηρεσίες μπορεί να βασισθεί στο πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης.

2. Υλοποίηση έργων με Ίδια Μέσα

Το εύλογο του κόστους στα έργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα τεκμηριώνεται από την ανάλυση του προϋπολογισμού των επί μέρους κατηγοριών δαπανών στον αναλυτικό προϋπολογισμό του υποέργου αυτεπιστασίας, που επισυνάπτει ο δυνητικός δικαιούχος κατά την υποβολή της πρότασής του (τυποποιημένα έντυπα excel).

Η ΔΑ εξετάζει το εύλογο του προϋπολογισμού κάθε κατηγορίας δαπάνης που κρίνεται ως απαραίτητη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου είτε βάσει του κόστους από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί είτε βάσει τεκμηρίωσης που δύναται να ζητηθεί από τον δυνητικό δικαιούχο όπως π.χ. μισθοδοτικές καταστάσεις του μισθοδοτούμενου προσωπικού που θα απασχοληθεί στην εκτέλεση του έργου, μη δεσμευτικές προσφορές για προμήθειες ή υπηρεσίες, ενδεικτικά κόστη μετακινήσεων κ.λπ., λαμβάνοντας υπόψη και τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για την κάθε κατηγορία δαπάνης βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας.

Σημειώνεται ότι το εύλογο του προϋπολογισμού δραστηριοτήτων ή ενεργειών που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν με τη χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους θεωρείται ότι εξασφαλίζεται, χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση από τη ΔΑ κατά το στάδιο αυτό, εφόσον αυτό προβλέπεται στο πλαίσιο ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (κατ' εξουσιοδότηση της ΕΕ Κανονισμός 2015/2195, εγκεκριμένες από την ΕΔΕΛ μελέτες, ΚΥΑ και άλλα).

Γ. Η **ορθή κατανομή του προϋπολογισμού**. Εξετάζεται η ορθή κατανομή του προϋπολογισμού στις επιμέρους εργασίες/ είδη δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο/ παραδοτέα της πράξης.

➡ Το κριτήριο βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.

Η ΔΑ δύναται να προβεί σε αναπροσαρμογή του π/υ της πράξης ή και των επιμέρους δράσεων/κατηγοριών δαπανών, όπου κρίνει απαραίτητο.

- **Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος (συντελεστής στάθμισης 3%).** Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα ολοκλήρωσης της πράξης η οποία εξετάζεται σε σχέση με:

α) το φυσικό αντικείμενο (μέγεθος, πολυπλοκότητα, κ.λπ.) της πράξης

β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (διαγωνιστική διαδικασία, αυτεπιστασία, επιταγές εισόδου (voucher), κ.λπ.)

γ) το επίπεδο ωριμότητας της πράξης σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης όπως προκήρυξη για επιλογή ωφελουμένων, υπουργικές αποφάσεις εφαρμογής κ.λπ.

δ) τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης π.χ. διοικητικές ή δικαστικές εμπλοκές, πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης κ.λπ.

ε) τη διασφάλιση της έγκαιρης ενεργοποίησης δράσεων και την πρόβλεψη συστηματικής συλλογής στοιχείων για την εκτίμηση προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης. Στο εν λόγω υποκριτήριο, εξετάζεται εάν ο δυνητικός δικαιούχος έχει προβλέψει την ύπαρξη μηχανισμού/διαδικασιών/εργαλείων για την έγκαιρη έναρξη των σχεδιαζόμενων δράσεων καθώς και τη συλλογή στοιχείων ανά τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό την εκτίμηση της προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και τη λήψη βελτιωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν καθυστερήσεων.

➡ Το κριτήριο βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.

Η ΔΑ δύναται να προβεί σε αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος της πράξης, όπου κρίνει απαραίτητο.

Στις περιπτώσεις συγκριτικής αξιολόγησης εφαρμόζονται οι συντελεστές στάθμισης ανά επιμέρους βαθμολογούμενο κριτήριο. Στις περιπτώσεις άμεσης αξιολόγησης γίνεται δυαδική βαθμολόγηση με αντιστοίχιση των ποσοτικών τιμών (βαθμοί επιμέρους κριτηρίων) σε

ΝΑΙ/ΟΧΙ (βαθμός \geq ελάχιστης βαθμολογίας κριτηρίου αντιστοιχεί σε ΝΑΙ), χωρίς εφαρμογή συντελεστών στάθμισης.

2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Τήρηση θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών

- **Τήρηση θεσμικού πλαισίου ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών.** Εξετάζεται εάν το προτεινόμενο στο ΤΔΠ θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των υποέργων συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο ως προς τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Εφόσον έχουν προηγηθεί της πρότασης σχετικές ενέργειες, εξετάζεται εάν ο δυνητικός δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της πρότασης τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες για την προτεινόμενη πράξη.

Για τις περιπτώσεις ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες έγκρισης σταδίων δημοσίων συμβάσεων του Εγχειριδίου Διαδικασιών του ΣΔΕ. Στις περιπτώσεις που κατά τη διαδικασία της εξέτασης των σταδίων δημοσίων συμβάσεων εντοπιστεί παρατυπία, στη διατύπωση γνώμης ορίζονται τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα ή το ποσοστό της κατ' αποκοπή διόρθωσης που επιβάλλεται από τη ΔΑ, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά οριζόμενα στην απόφαση της Επιτροπής C (2019) 3452 final/14.5.2019 (κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για δημοσιονομικές διορθώσεις σε δημόσιες συμβάσεις).

Για τις τμηματοποιημένες και μεταφερόμενες πράξεις δεν απαιτείται εκ νέου έλεγχος της διαδικασίας συμβασιοποίησης των εν εξελίξει συμβάσεων. Ισχύουν οι προεγκρίσεις που διενεργήθηκαν κατά την ΠΠ 2014-2020.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Τήρηση θεσμικού πλαισίου πλην δημοσίων συμβάσεων.** Για τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στους κανόνες δημοσίων συμβάσεων, εξετάζεται η τήρηση του ειδικότερου πλαισίου που θεσπίζεται για τις ανάγκες διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και εφαρμογής συγκεκριμένου τύπου πράξεων/υποέργων. Εξετάζεται δηλαδή, εάν η υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης/υποέργου σχεδιάστηκε κατά τρόπο συμβατό με τα οριζόμενα στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.** Εξετάζεται εάν η πράξη είναι συμβατή με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων. Στην περίπτωση που η πράξη είναι κρατική ενίσχυση θα πρέπει να αποτυπώνονται οι ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο δυνητικός δικαιούχος ώστε να διασφαλίσει εκ των προτέρων το συμβιβασμό της χορηγούμενης ενίσχυσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού περί κρατικών ενισχύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μία αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από την Συνθήκη και ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο συνημμένο Παράρτημα II δίνονται κατευθύνσεις / οδηγίες ώστε να εξετάζεται εάν η πράξη είναι κρατική ενίσχυση. Στην περίπτωση που η πράξη δεν είναι κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι ικανοποιείται το κριτήριο.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Αειφόρος ανάπτυξη.** Εξετάζεται με ποιο τρόπο η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της εγκεκριμένης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων κάθε Προγράμματος.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι) ή δεν εφαρμόζεται.**

- **Ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας.** Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε έργα υποδομής με αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών. Εξετάζεται η διασφάλιση της κλιματικής ανθεκτικότητας της προτεινόμενης υποδομής, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027» (2021/C 373/01) και άλλες κατευθύνσεις από τις αρμόδιες αρχές (όπως Λίστα αξιολόγησης της έκθεσης τεκμηρίωσης της κλιματικής ανθεκτικότητας του έργου).

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι) ή δεν εφαρμόζεται.**

- **Προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.** Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες. Σημειώνεται ότι η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου. Εξετάζεται εάν η πράξη συνεκτιμά και υπερασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου. Η θετική απάντηση («ΝΑΙ») του κριτηρίου εξασφαλίζεται και στην περίπτωση που η πράξη αφορά στο σύνολο του πληθυσμού και ως εκ τούτου ωφελούνται με τον ίδιο τρόπο οι γυναίκες και οι άνδρες, χωρίς καμία διάκριση.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.** Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.** Εξετάζεται πώς η πράξη διασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σε περίπτωση κατά την οποία έχει ήδη αρχίσει η υλοποίηση της πράξης και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα. Για την εξειδίκευση του κριτηρίου αυτού επισυνάπτεται σχετικό **Παράρτημα Ι**.

Ειδικά για το εν λόγω κριτήριο διευκρινίζεται ότι η θετική απάντηση («ΝΑΙ») καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην πράξη περιλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ.
- Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης βάσει της οποίας δεν κωλύεται ή δεν απαιτείται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ.

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

- **Συμμόρφωση της πράξης με λοιπές αρχές του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.** Εξετάζεται εάν διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών και των

δικαιωμάτων του Χάρτη που δεν έχουν περιληφθεί στα ως άνω κριτήρια, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην «ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ» (Παράρτημα ΙΙΙ).

➡ **Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι).**

Όλα τα παραπάνω κριτήρια είναι δυαδικά (ναι/όχι) ή δεν εφαρμόζονται. Σημειώνεται ότι δεν μπορεί να ενταχθεί πράξη, η οποία συμβάλλει αρνητικά έστω και σε ένα από τα παραπάνω εφαρμόζόμενα κριτήρια. Η τιμή ΝΑΙ δύναται να δοθεί υπό προϋποθέσεις ή αναπροσαρμογές της προτεινόμενης πράξης, που αποφασίζει η ΔΑ.

3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Σκοπιμότητα πράξης (συντελεστής στάθμισης 50%)

Προκειμένου να αξιολογηθεί η σκοπιμότητα μιας πράξης αυτή εξετάζεται ως προς τα παρακάτω κριτήρια:

- **Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης (συντελεστής στάθμισης 5%):** Εξετάζεται η παρεχόμενη στο ΤΔΠ τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης και ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή του προβλήματος που έχει εντοπιστεί ή/και στην αποτυχία της αγοράς που έχει προσδιοριστεί, καθώς και το βαθμό συμβολής της προτεινόμενης πράξης στην κάλυψη/ αντιμετώπιση των αναγκών σε σχέση με την κρισιμότητα του προβλήματος στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ειδικού στόχου/ κατηγορίας δράσεων.

➡ **Το κριτήριο αυτό βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

- **Αποτελεσματικότητα (συντελεστής στάθμισης 20%):** Εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών, όπως προσδιορίζονται στην πρόσκληση.

Ο βαθμός συμβολής εκφράζεται ως το ηλίκο των τιμών ενός δείκτη εκροής για την πράξη προς το δείκτη εκροής που αναφέρεται στην πρόσκληση. Η ΔΑ δύναται να αναφέρει στην πρόσκληση το δείκτη εκροής του ειδικού στόχου, ή εναλλακτικά το δείκτη εκροής της δράσης/υποδράσης όπως αυτός έχει προκύψει από την εξειδίκευση των δράσεων. $P_n = (\text{δείκτης εκροής της πράξης}) / (\text{δείκτης εκροής πρόσκλησης})$. Εφόσον η προτεινόμενη πράξη συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών η ΔΑ δύναται να:

- καθορίσει ένα δείκτη εκροής, βάσει του οποίου εξετάζεται η συμβολή της πράξης σε σχέση με τον ειδικό στόχο.
- θέσει συντελεστές στάθμισης στους δείκτες εκροών για να υπολογίσει το συνολικό ηλίκο $P_n = \alpha \times P_{n1} + \beta \times P_{n2} + \dots$ όπου α, β, \dots οι συντελεστές στάθμισης. Στην περίπτωση αυτή η ΔΑ καθορίζει τους συντελεστές.

➡ **Το κριτήριο αυτό βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε οκτώ (8). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

➡ **Για τον υπολογισμό του βαθμού του κριτηρίου, διακρίνονται οι ακόλουθες καταστάσεις:**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ
$P_n \geq 1$	10
$P_n < 1$	$10 * P_n$

☞ Σε περίπτωση άμεσης αξιολόγησης με πολλαπλούς δυνητικούς δικαιούχους ή αξιολόγησης προτάσεων με χρονοπρογραμματισμό σταδιακής ενεργοποίησης του συνόλου της πρόσκλησης, δεν εφαρμόζεται ο τύπος και εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης πράξης σύμφωνα με την αναλογική τιμή-στόχο που έχει προσδιοριστεί ανά φορέα σε επίπεδο πρόσκλησης ή με άλλη παρεχόμενη από το δυνητικό δικαιούχο τεκμηρίωση.

- **Αποδοτικότητα (συντελεστής στάθμισης 15%):** Εξετάζεται η βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης (προτεινόμενος προϋπολογισμός πράξης) και της επίτευξης των στόχων (αναμενόμενες εκροές της προτεινόμενης πράξης). Η αποδοτικότητα εκφράζεται ως το πηλίκο $P_n = (\text{δείκτης εκροής της πράξης} / \text{δείκτης εκροής πρόσκλησης})$ προς (προϋπολογισμό πράξης / προϋπολογισμό πρόσκλησης). Ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στην πρόσκληση έχει προκύψει από την εξειδίκευση των δράσεων. Εφόσον η προτεινόμενη πράξη συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών, η ΔΑ δύναται να:

- καθορίσει ένα δείκτη εκροής, βάσει του οποίου εξετάζεται η συμβολή της πράξης σε σχέση με τον ειδικό στόχο.
- θέσει συντελεστές στάθμισης και να υπολογίσει το συνολικό πηλίκο P_n όπως παρουσιάστηκε παραπάνω.

☞ Το κριτήριο αυτό βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε ορίζεται σε οκτώ (8). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.

☞ Για τον υπολογισμό του βαθμού του κριτηρίου, διακρίνονται οι ακόλουθες καταστάσεις:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ
$P_n \geq 1$	10
$P_n < 1$	$10 * P_n$

☞ Σε περίπτωση άμεσης αξιολόγησης με πολλαπλούς δυνητικούς δικαιούχους ή αξιολόγησης προτάσεων με χρονοπρογραμματισμό σταδιακής ενεργοποίησης του συνόλου της πρόσκλησης, δεν εφαρμόζεται ο τύπος και εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης πράξης σύμφωνα με την αναλογική τιμή-στόχο που έχει προσδιοριστεί ανά φορέα σε επίπεδο πρόσκλησης ή με άλλη παρεχόμενη από το δυνητικό δικαιούχο τεκμηρίωση.

- **Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση (συντελεστής στάθμισης 10%):** Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα/αποτελέσματα της προτεινόμενης πράξης θα αξιοποιηθούν π.χ. σε περίπτωση πράξεων, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία μετά την ολοκλήρωσή της, ο δυνητικός δικαιούχος, εκτός από την αναφορά του αρμόδιου φορέα για τη λειτουργία και συντήρηση, θα πρέπει να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και πόρους ή μηχανισμούς προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που η πράξη παράγει καθαρά έσοδα μετά

την ολοκλήρωσή της, η ΔΑ εξετάζει εάν καλύπτονται οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης, βάσει των χρηματοοικονομικών στοιχείων που υποβάλει ο δυνητικός δικαιούχος σύμφωνα με τα στοιχεία που ζητούνται από την πρόσκληση. Σε κάθε περίπτωση θα εξετάζεται/αξιολογείται ο τρόπος αξιοποίησης των αποτελεσμάτων. Κατά περίπτωση και ανάλογα με τον τύπο των δράσεων η ΔΑ δύναται να προσδιορίζει στην πρόσκληση τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια που απαιτούνται για την αξιολόγηση αυτού του κριτηρίου.

Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση μίας πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

- **Το κριτήριο αυτό βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε πέντε (5). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

Στις περιπτώσεις συγκριτικής αξιολόγησης εφαρμόζονται οι συντελεστές στάθμισης ανά επιμέρους βαθμολογούμενο κριτήριο. Στις περιπτώσεις άμεσης αξιολόγησης γίνεται δυαδική βαθμολόγηση με αντιστοίχιση των ποσοτικών τιμών (βαθμοί επιμέρους κριτηρίων) σε ΝΑΙ/ΟΧΙ (βαθμός \geq ελάχιστης βαθμολογίας κριτηρίου αντιστοιχεί σε ΝΑΙ), χωρίς εφαρμογή συντελεστών στάθμισης.

4^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ: Ωριμότητα (συντελεστής στάθμισης 10%)

Το κριτήριο αυτό μπορεί να καλύπτει:

- **Το στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης:** Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της πράξης από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών προετοιμασίας (μελέτες, έρευνες, εγκρίσεις μελετών, τεύχη δημοπράτησης, κ.λπ.) για την έναρξη της υλοποίησής της. Η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης πράξης μπορεί να διενεργείται ανά υποέργο και η εκτίμηση της συνολικής ωριμότητας της πράξης προκύπτει από τον μέσο όρο ή τον σταθμισμένο μέσο όρο των επιμέρους τιμών. Η στάθμιση επιλέγεται ανάλογα με το είδος και τη φύση της πράξης και τις απαιτούμενες αλληλουχίες ανάμεσα στα υποέργα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η συνολική ωριμότητα μίας πράξης αξιολογείται με βάση την ωριμότητα των υποέργων εκείνων που την επηρεάζουν περισσότερο.
- **Το βαθμό προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών:** Εξετάζεται ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, πέραν αυτών που εξετάζονται στο πλαίσιο του ανωτέρω κριτηρίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (όπως ύπαρξη επαρκούς νομικού πλαισίου, υπουργικών ή/και κοινών υπουργικών αποφάσεων όπου καθορίζονται π.χ. τα κριτήρια και οι διαδικασίες επιλογής ωφελουμένων, το ύψος μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους, ύπαρξη εγγράφων για συνεργασία-σύμπραξη μεταξύ φορέων, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις από συμβούλια κ.λπ.).

- **Το κριτήριο της 4ης Ομάδας βαθμολογείται με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία. Η κλίμακα της βαθμολογίας ορίζεται από 1 έως 10 (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου). Η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία ορίζεται σε επτά (7). Πρόταση με βαθμολογία χαμηλότερη της ελάχιστα αποδεκτής απορρίπτεται.**

Στις περιπτώσεις συγκριτικής αξιολόγησης εφαρμόζεται ο συντελεστής στάθμισης του βαθμολογούμενου κριτηρίου. Στις περιπτώσεις άμεσης αξιολόγησης γίνεται δυαδική βαθμολόγηση με αντιστοίχιση της ποσοτικής τιμής σε ΝΑΙ/ΟΧΙ (βαθμός \geq ελάχιστης βαθμολογίας κριτηρίου αντιστοιχεί σε ΝΑΙ), χωρίς εφαρμογή συντελεστή στάθμισης.

Η διαδικασία αξιολόγησης στο στάδιο Β' εφαρμόζεται **διαδοχικά για τις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων** με τη σειρά που κρίνει η ΔΑ. Σε περίπτωση που πρόταση αποκλείεται σύμφωνα με το αποτέλεσμα αξιολόγησης μιας κατηγορίας κριτηρίων, η ΔΑ διακόπτει την αξιολόγηση. Ωστόσο, μπορεί να προβεί στην αξιολόγηση και άλλων κατηγοριών κριτηρίων ώστε η αιτιολογημένη απόρριψη της πρότασης να περιλαμβάνει κρίση σε μεγαλύτερο εύρος της πρότασης. Μια τέτοια επιλογή μπορεί κατά περίπτωση να είναι χρήσιμη προκειμένου να υποδειχθούν στον δυνητικό δικαιούχο και άλλες ελλείψεις και αδυναμίες της πρότασής του για το ενδεχόμενο μελλοντικής επανυποβολής της.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καθώς και η τεκμηρίωση κάθε κριτηρίου καταγράφεται συμπληρώνοντας το **Φύλλο Αξιολόγησης της Πράξης**.

3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης από το σύστημα (ΟΠΣ)

- ✓ Η ημερομηνία υποβολής της πρότασης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση
- ✓ Ο αιτούμενος προϋπολογισμός είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση
- ✓ Το τεχνικό δελτίο είναι πλήρως συμπληρωμένο
- ✓ Η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αυτή ορίζεται στην πρόσκληση
- ✓ Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη μη ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης πράξης (σύμφωνα με την παρ. 6, άρθρο 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).
- ✓ Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου ότι η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση (σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρο 66 του καν. 2021/1060), ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας (σύμφωνα με το στοιχείο α), παρ. 1, άρθρο 65 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης)
- ✓ Έχει συμπληρωθεί το πεδίο που αφορά στη διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή μέσω της Ένωσης ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου (σύμφωνα με την παρ. 9, του άρθρου 63 του καν. 2021/1060) (πεδίο στην υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει το τεχνικό δελτίο πράξης).

ΣΤΑΔΙΟ Α' : Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης

ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΤΙΜΗ / ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΑΘΜΙΣΗ
1	Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης	Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση	ναι/όχι	
2		Αρμοδιότητα του δικαιούχου να υλοποιήσει την πράξη	ναι/όχι	
3		Αρμοδιότητα του φορέα λειτουργίας και συντήρησης	ναι/όχι/δεν εφαρμόζεται	
4		Τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης	ναι/όχι	
5		Η πράξη εμπίπτει στο στόχο πολιτικής, στην προτεραιότητα, στους ειδικούς στόχους, στα πεδία παρέμβασης, καθώς και στους τύπους των δράσεων και στους όρους της εκάστοτε πρόσκλησης	ναι/όχι	
6		Η πράξη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου και συνάδει με τις αντίστοιχες στρατηγικές και τα έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου	ναι/όχι	
7		Υποβολή αποφάσεων των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων	ναι/όχι/δεν εφαρμόζεται	

ΣΤΑΔΙΟ Β' : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΤΙΜΗ / ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΑΘΜΙΣΗ
1	1^Η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Πληρότητα περιεχομένου της πρότασης (40%)	Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικειμένου της προτεινόμενης πράξης	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	10%
2		Συνάφεια της πράξης με τις εγκεκριμένες Στρατηγικές, το θεσμικό πλαίσιο και τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας ή/και άλλα μέτρα που έχουν εκπονηθεί για την εκπλήρωση του Αναγκαίου Όρου/των Αναγκαίων Όρων	ναι/όχι	
3		Συμβολή της προτεινόμενης πράξης στους στόχους της διά βίου μάθησης και της κοινωνικής συνοχής	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	15%
4		Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	12%
5		Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	3%
1	2^Η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Τήρηση θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών	Τήρηση θεσμικού πλαισίου ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών	ναι/όχι	
2		Τήρηση θεσμικού πλαισίου πλην δημοσίων συμβάσεων	ναι/όχι	
3		Συμβατότητα της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων	ναι/όχι	
4		Αειφόρος ανάπτυξη	ναι/όχι/δεν εφαρμόζεται	

5		Ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας	ναι/όχι/δεν εφαρμόζεται	
6		Προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών	ναι/όχι	
7		Αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού	ναι/όχι	
8		Εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία	ναι/όχι	
9		Συμμόρφωση της πράξης με λοιπές αρχές του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ναι/όχι	
1	3^Η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Σκοπιμότητα πράξης (50%)	Αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	5%
2		Αποτελεσματικότητα	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία οκτώ (8)	20%
3		Αποδοτικότητα	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία οκτώ (8)	15%
4		Βιωσιμότητα, λειτουργικότητα, αξιοποίηση	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία πέντε (5)	10%
1	4^Η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Ωριμότητα πράξης (10%)	α) Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της πράξης β) Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών	Βαθμολογούμενο με ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία επτά (7)	10%

Στις περιπτώσεις άμεσης αξιολόγησης γίνεται δυαδική βαθμολόγηση με αντιστοίχιση των ποσοτικών τιμών (βαθμοί επιμέρους κριτηρίων) σε ΝΑΙ/ΟΧΙ (βαθμός \geq ελάχιστης βαθμολογίας κριτηρίου αντιστοιχεί σε ΝΑΙ), χωρίς εφαρμογή συντελεστών στάθμισης.

